

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2014-03-13

U2014/2011/GV

Utbildningsdepartementet

Riksinternatskolor

Sammanfattning

I dag finns det tre fristående grund- och gymnasieskolor som har ställning som riksinternatskola. Riksinternatskolorna har enligt skollagen (2010:800) till uppgift att anordna skola för i första hand utlandssvenska elever. Antalet utlandssvenska elever som går i skolan i Sverige minskar dock och dessa elever utgör en minoritet av riksinternatskolornas elever. Det finns inte längre behov av att ha en särskild verksamhet för elevgruppen och det föreslås därför att ställningen som riksinternatskola tas bort. På så sätt får riksinternatskolorna samma ställning som andra fristående skolor, med samma rätt till ersättning för de elever som tas emot. Statsbidrag bör fortsätta att lämnas för utlandssvenska elevers utbildning i Sverige. Samma regler för statsbidrag bör i huvudsak gälla oavsett vilken skola eleverna väljer.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)
dels att 29 kap. 15 och 16 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 29 kap. 15 § ska utgå,
dels att 10 kap. 37 §, 11 kap. 36 §, 16 kap. 52 §, 17 kap. 31 och 35 §§,
 19 kap. 45 § samt 29 kap. 1 och 17 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

37 §¹

Hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje elev vid skolenheten.

Bidraget består av ett grundbelopp enligt 38 § och i vissa fall ett tilläggsbelopp enligt 39 §.

Första stycket gäller inte, om statsbidrag lämnas för en elevs utbildning på grund av att eleven är utlandssvensk.

11 kap.

36 §²

Hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje elev vid skolenheten.

Bidraget består av ett grundbelopp enligt 37 § och i vissa fall ett tilläggsbelopp enligt 38 §.

Första stycket gäller inte, om statsbidrag lämnas för en elevs utbildning på grund av att eleven är utlandssvensk.

16 kap.

52 §³

Hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje elev på ett nationellt program vid skolenheten som hemkommunen, enligt 42 §,

¹ Senaste lydelse 2010:800.

² Senaste lydelse 2010:800.

³ Senaste lydelse 2010:800.

var skyldig att erbjuda utbildning på nationella program vid den tidpunkt när utbildningen påbörjades.

Bidraget består av ett grundbelopp enligt 53 § och i vissa fall ett tilläggsbelopp enligt 54 §.

Första stycket gäller inte, om statsbidrag lämnas för en elevs utbildning på grund av att eleven är utlandssvensk.

17 kap.

31 §⁴

Hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje elev på preparandutbildning vid skolenheten som var behörig för utbildningen vid den tidpunkt när denna påbörjades.

Bidraget består av ett grundbelopp enligt 32 och 33 §§ och i vissa fall ett tilläggsbelopp enligt 34 §.

Första stycket gäller inte, om statsbidrag lämnas för en elevs utbildning på grund av att eleven är utlandssvensk.

35 §⁵

Hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje elev på programinriktat individuellt val vid skolenheten som var behörig för utbildningen vid den tidpunkt när denna påbörjades.

Bidraget består av

1. bidrag för den del av utbildningen som motsvarar det yrkesprogram som det programinriktade individuella valet är inriktat mot, och
2. bidrag för den del av utbildningen som avser det stöd som eleven behöver för att uppnå behörighet för yrkesprogrammet. Bidrag enligt denna punkt ska utgå under högst ett år.

Första stycket gäller inte, om statsbidrag lämnas för en elevs utbildning på grund av att eleven är utlandssvensk.

---

⁴ Senaste lydelse 2010:800.

⁵ Senaste lydelse 2010:800.

19 kap.45 §⁶

Hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje elev på ett nationellt program vid skolenheten som hemkommunen enligt 18 kap. 27 § var skyldig att erbjuda utbildning i gymnasiesärskolan vid den tidpunkt när utbildningen påbörjades.

Bidraget består av ett grundbelopp enligt 46 § och i vissa fall ett tilläggsbelopp enligt 47 §.

Första stycket gäller inte, om statsbidrag lämnas för en elevs utbildning på grund av att eleven är utlandssvensk.

29 kap.1 §⁷

I detta kapitel finns bestämmelser om

- bosättning (2–5 §§),
- hemkommun och hemlandsting (6 §),
- utlandssvenska elever (7 §),
- personer med begåvningsmässig funktionsnedsättning (8 §),
- information om icke skolpliktiga ungdomar (9 §),
- handläggning (10 och 11 §§),
- talerätt (12 §),
- samverkan och anmälan till socialnämnden (13 §),
- tystnadsplikt (14 §),
- *riksinternatskolor* (15 och 16 §§),
- International Baccalaureate (17 §),
- överlämnande av betygshandlingar (18 §),
- informationsskyldighet (19 §),
- och
- övriga bemyndiganden (20–29 §§).

I detta kapitel finns bestämmelser om

- bosättning (2–5 §§),
- hemkommun och hemlandsting (6 §),
- utlandssvenska elever (7 §),
- personer med begåvningsmässig funktionsnedsättning (8 §),
- information om icke skolpliktiga ungdomar (9 §),
- handläggning (10 och 11 §§),
- talerätt (12 §),
- samverkan och anmälan till socialnämnden (13 §),
- tystnadsplikt (14 §),
- International Baccalaureate (17 §),
- överlämnande av betygshandlingar (18 §),
- informationsskyldighet (19 §),
- och
- övriga bemyndiganden (20–29 §§).

⁶ Senaste lydelse 2012:109.

⁷ Senaste lydelse 2010:800.

17 §⁸

En elevs hemkommun är skyldig att betala ersättning för kostnader för elevens utbildning till anordnare av utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB). Skyldigheten gäller dock endast utbildning för sådana elever som hemkommunen var skyldig att erbjuda gymnasieutbildning vid den tidpunkt då IB-utbildningen påbörjades och endast om utbildningsanordnarens avgifter till International Baccalaureate Office betalas av staten.

Om parterna inte kommer överens om annat ska ersättning betalas med ett belopp som Statens skolverk beslutar.

Första stycket gäller inte, om statsbidrag lämnas för en elevs utbildning på grund av att eleven är utlandssvensk.

För internationella skolor som motsvarar gymnasieskolan finns särskilda bestämmelser om bidrag för IB-utbildning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

---

⁸ Senaste lydelse 2010:800.

1.2 Förslag till förordning om upphävande av förordningen (2011:525) om statsbidrag till riksinternatskolor

Härigenom föreskrivs att förordningen (2011:525) om statsbidrag till riksinternatskolor ska upphöra att gälla vid utgången av juni 2015.

---

1. Bestämmelserna i 2–8 och 10 §§ ska fortsätta att gälla till och med 2018 för utbildning i grundskolan, utbildning i gymnasieskolan och internationell gymnasial utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2015 vid en sådan internatskola som vid utgången av juni samma år hade ställning som riksinternatskola.

2. Statsbidrag enligt 7 § ska i fall som avses i 1 beräknas med utgångspunkt i det genomsnittliga antalet utlandssvenska elever vid skolan den 15 januari respektive den 15 september aktuellt bidragsår. Statens skolverk beslutar om statsbidraget för varje skola och betalar utan rekvisition ut statsbidraget till huvudmannen i början av februari, april, oktober och december. Utbetalningarna i februari och april anpassas efter antalet utlandssvenska elever den 15 januari. Reglering görs vid utbetalningarna i oktober och december.

1.3 Förslag till förordning om ändring i studiestödsförordningen (2000:655)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2 § studiestödsförordningen (2000:655) ska ha följande lydelse.

2 kap.

2 §⁹

Inackorderingstillägg får lämnas till studerande vid andra läroanstalter och utbildningar än sådana som ingår i skolväsendet och har offentlig huvudman enligt skollagen (2010:800). Det får också lämnas för studier vid utbildningar med offentlig huvudman inom skolväsendet, om den studerande är utlandssvensk eller deltar i förberedande dansarutbildning i grundskolan.

Inackorderingstillägg får utöver vad som anges i 1 § lämnas till en studerande

1. i grundskoleutbildning i någon av årskurserna 7–9 vid en riksinternatskola,

2. i grundskoleutbildning i någon av årskurserna 7–9 inom skolväsendet, om den studerande är utlandssvensk,

3. vid en fristående gymnasiesärskola, eller

4. vid en gymnasiesärskola med offentlig huvudman, om den studerande är utlandssvensk.

Centrala studiestödsnämnden får meddela närmare föreskrifter om vem som kan få inackorderingstillägg.

1. i grundskoleutbildning i någon av årskurserna 7–9 inom skolväsendet, om den studerande är utlandssvensk,

2. vid en fristående gymnasiesärskola, eller

3. vid en gymnasiesärskola med offentlig huvudman, om den studerande är utlandssvensk.

---

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2015.

2. Till studerande som före den 1 juli 2015 har påbörjat grundskoleutbildning i årskurserna 7–9 vid en sådan internatskola som vid utgången av juni samma år hade ställning som riksinternatskola, får inackorderingstillägg lämnas enligt 2 kap. 2 § i dess äldre lydelse även för tid därefter, dock längst till utgången av juni 2018.

---

⁹ Senaste lydelse 2013:148.

1.4 Förslag till förordning (0000:00) om statsbidrag till kostnader för utbildning i Sverige för utlandssvenska elever

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 §

Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till huvudmän inom skolväsendet som tar emot utlandssvenska elever.

Förordningen innehåller också bestämmelser om statsbidrag till anordnare av utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB-utbildning) och som tar emot utlandssvenska elever.

Förutsättningar för statsbidrag

2 §

Statsbidrag får lämnas till huvudmän för grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola samt till anordnare av sådan IB-utbildning som avses i 29 kap. 17 § skollagen (2010:800).

3 §

Statsbidrag får lämnas för utbildning av utlandssvenska elever från och med årskurs 7 i grundskolan eller grundsärskolan till och med gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller IB-utbildningen. Statsbidrag får dock inte lämnas för utbildning av elever i sådan IB-utbildning som anordnas med statligt bidrag enligt förordningen (SKOLFS 2002:7) om internationell gymnasial utbildning i Stockholm och Göteborg samt vid Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket i Sigtuna.

4 §

Med utlandssvensk elev avses en elev vars vårdnadshavare stadigvarande vistas i utlandet och av vilka minst en är svensk medborgare.

En elev som tillhör gruppen utlandssvenska elever när han eller hon börjar utbildningen ska anses tillhöra denna grupp under hela tiden i årskurserna 7–9 i grundskolan eller grundsärskolan respektive hela tiden i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller IB-utbildningen, även om de faktiska förhållandena för eleven ändras under studietiden.

En elev som först vid ett senare tillfälle uppfyller villkoren för att tillhöra gruppen utlandssvenska elever ska anses som utlandssvensk under återstoden av tiden i årskurserna 7–9 i grundskolan eller grundsärskolan respektive återstoden av tiden i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller IB-utbildningen.

5 §

Bidrag för det första kalenderhalvåret lämnas för den som är elev i utbildningen den 1 februari. Bidrag för det andra kalenderhalvåret lämnas för den som är elev i utbildningen den 1 september.

6 §

Statsbidrag beräknas för ett kalenderhalvår i sänder.

Statsbidragets storlek*Grundskola och grundsärskola*

7 §

För elever i grundskolan eller grundsärskolan lämnas bidrag med ett belopp per elev och kalenderhalvår som beslutas särskilt av regeringen.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

8 §

För elever i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan lämnas bidrag med ett belopp per elev och kalenderhalvår som motsvarar hälften av det belopp per elev och läsår som Statens skolverk har föreskrivit för respektive program, och i förekommande fall inriktning, med stöd av 13 kap. 9 § gymnasieförordningen (2010:2039) eller, om ett särskilt belopp har beslutats enligt 16 kap. 51 § tredje stycket, 16 kap. 55 § andra stycket, 19 kap. 44 § tredje stycket eller 19 kap. 48 § tredje stycket skollagen (2010:800), hälften av det beloppet.

För elever på introduktionsprogram lämnas bidrag med ett belopp per elev och termin som beslutas särskilt av regeringen.

IB-utbildning

9 §

För elever i IB-utbildning lämnas bidrag med ett belopp per elev och termin som motsvarar hälften av det belopp per elev och läsår som Statens skolverk har föreskrivit för naturvetenskapsprogrammet med stöd av 13 kap. 9 § gymnasieförordningen (2010:2039).

Ansökan, beslut och utbetalning

10 §

Bidraget för det första kalenderhalvåret söks hos Statens skolverk senast den 15 februari det kalenderår ansökan avser. Bidraget för det andra kalenderhalvåret söks senast den 15 september.

Skolverket ska fatta beslut om och betala ut bidraget senast den 15 mars för det första kalenderhalvåret och senast den 15 oktober för det andra kalenderhalvåret.

Uppgiftsskyldighet

11 §

Huvudmannen är skyldig att lämna Statens skolverk de uppgifter som behövs för bedömningen av om statsbidrag får lämnas enligt denna förordning.

Återbetalning av statsbidrag

12 §

Den som har tagit emot statsbidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldig om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga eller ofullständiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att statsbidrag har lämnats felaktigt eller med för högt belopp, eller
2. statsbidraget av någon annan orsak har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta.

Statens skolverk ska besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett bidrag om någon är återbetalningsskyldig enligt första stycket. Om det finns särskilda skäl, får Skolverket efterge återkrav helt eller delvis. En upplysning om bestämmelserna i denna paragraf ska tas in i beslutet om statsbidrag.

Informations- och upplysningsskyldighet för Statens skolverk

13 §

Om statsbidrag lämnas för en elev som är folkbokförd i landet ska Statens skolverk i samband med att utbetalning sker underrätta elevens hemkommun om att bidrag lämnats för eleven. Skyldigheten gäller inte om eleven är kvarskreven i en kommun enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481).

14 §

Statens skolverk ska lämna råd och upplysa om möjligheten till utbildning i Sverige för utlandssvenska elever.

Bemyndigande

15 §

Statens skolverk får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

---

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2015, då förordningen (1996:565) om statsbidrag till kostnader för utlandssvenska elevers skolgång i Sverige ska upphöra att gälla.

2. Förordningen ska tillämpas från och med den 1 januari 2016 på utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2015. Förordningen ska dock inte tillämpas på utbildning som statsbidrag lämnas för enligt

övergångsbestämmelserna till förordningen (0000:00) om upphävande av förordningen (2011:525) om statsbidrag till riksinternatskolor.

3. Förordningen (1996:565) om statsbidrag till kostnader för utlandssvenska elevers skolgång i Sverige ska fortsätta att gälla till och med 2015 för utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2015.

1.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen (SKOLFS 2002:7) om internationell gymnasial utbildning i Stockholm och Göteborg samt vid Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket i Sigtuna

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (SKOLFS 2002:7) om internationell gymnasial utbildning i Stockholm och Göteborg samt vid Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket i Sigtuna

dels att 18 § ska upphöra att gälla,

dels att 1 och 15 §§ ska ha följande lydelse.

	1 § ¹⁰
Stockholms kommun och Göteborgs kommun samt Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket i Sigtuna (SSHL) får vid sidan av sin respektive gymnasieskola <i>och riksinternatskoleverksamhet</i> med statligt bidrag anordna internationell gymnasial utbildning (IB-utbildning) enligt föreskrifterna i denna förordning.	Stockholms kommun och Göteborgs kommun samt Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket i Sigtuna (SSHL) får vid sidan av sin respektive gymnasieskola med statligt bidrag anordna internationell gymnasial utbildning (IB-utbildning) enligt föreskrifterna i denna förordning.

15 §¹¹

För den internationella gymnasiala utbildningen lämnas statsbidrag som ett finansiellt stöd till kostnader för undervisningen för varje budgetår för

- högst 90 årselevsplatser i vardera Stockholm och Göteborg, och
- högst 120 årselevsplatser vid SSHL.

I bidragsunderlaget får inte sådana elever ingå som elevens hemkommun ger ersättning för enligt 29 kap. 17 § skollagen (2010:800).

För utlandssvenska elever vid SSHL lämnas även statsbidrag till kostnader för internatverksamhet.

---

1. Denna förordning ska kungöras i Statens skolverks författningssamling (SKOLFS). Förordningen träder i kraft den 1 juli 2015.

¹⁰ Senaste lydelse SKOLFS 2002:7.

¹¹ Senaste lydelse SKOLFS 2011:54.

2. Bestämmelserna i 15 § i dess äldre lydelse och bestämmelsen i 18 § första stycket ska fortsätta att gälla till och med 2018 för utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2015. Bestämmelsen i 18 § andra stycket ska fortsätta att gälla för sådan utbildning till och med 2015.

3. I fall som avses i 2 ska, för bidragsåren 2016–2018, statsbidrag enligt 18 § första stycket beräknas med utgångspunkt i det genomsnittliga antalet utlandssvenska elever den 15 januari respektive den 15 september aktuellt bidragsår. Beräkningarna ska avse elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2015 och vars hemkommuner inte betalar ersättning till huvudmannen enligt 29 kap. 17 § skollagen (2010:800). Statens skolverk beslutar om statsbidraget och betalar utan rekvisition ut statsbidraget till huvudmannen i början av februari, april, oktober och december. Utbetalningarna i februari och april anpassas efter elevantalet den 15 januari. Utbetalningarna i oktober och december anpassas efter elevantalet den 15 september.